

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1780

Vragen van de leden **Kathmann** (GroenLinks-PvdA), **El Boujdaini** (D66) en **Zwinkels** (CDA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht dat een rapport over Amerikaanse clouddiensten is verwijderd* (ingezonden 9 maart 2026).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) en de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 24 april 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 1461.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht: «Onderzoek naar Amerikaanse cloud-risico's door Ministerie van overheidswebsite verwijderd» (De Volkskrant, 5 maart 2026)?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u verklaren waarom het onderzoek naar de risico's van de Amazon «European Sovereign Cloud» tijdelijk offline is gehaald?¹

Antwoord 2

Vanwege onduidelijkheden in de interpretatie is de publicatie tijdelijk teruggenomen voor verduidelijking in het begeleidende bericht en daarna opnieuw geplaatst; de inhoud van het rapport is geheel ongewijzigd.

Vraag 3

Wat is uw reactie op het rapport?

Antwoord 3

Het onderzoeksrapport dat SLM heeft laten opstellen door het advocatenkantoor Greenberg Traurig bevat een objectieve juridische beoordeling van de AWS ESC ten aanzien van de soevereiniteit op data en soevereiniteit op de beschikbaarheid van het systeem.

¹ Rijksoverheid.nl, 26 februari 2026, Onderzoeksrapport AWS ESC (www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2026/02/26/onderzoeksrapport-aws-esc).

Het onderzoek heeft samengevat de volgende bevindingen opgeleverd:

- De conclusie van Greenberg Traurig is dat de kans dat de VS toegang krijgt tot klantgegevens of dat diensten worden opgeschort door Amerikaanse sancties bij het gebruik van de AWS Sovereign Cloud onwaarschijnlijk is, maar zeker niet ondenkbaar. Van volledige soevereiniteit is dan ook geen sprake.

De conclusie van Greenberg Traurig dat de AWS European Sovereign Cloud compatibel kan zijn met de visie digitale autonomie en soevereiniteit, heeft alleen betrekking op een deel van de eisen ten aanzien van Nederlandse of Europese jurisdictie, maar niet op de overige autonomie doelstellingen van de Visie.

Vraag 4

Wat is het doel geweest van het onderzoek van GreenbergTraurig? Wat wordt er gedaan met de uitkomsten?

Antwoord 4

Binnen de scope en mandaat van SLM Microsoft, Google Cloud en AWS valt het onderzoeken van het aanbod van de genoemde partijen. Zo voert SLM onder meer Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uit op diensten van deze partijen.

Gezien het beschikbaar zijn van de AWS European Sovereign Cloud (AWS ESC) per 15-01 jl. is dit aanbod in opdracht van SLM onderzocht.

Het onderzoeksrapport dat SLM heeft laten opstellen door het advocatenkantoor Greenberg Traurig bevat een objectieve juridische beoordeling van de AWS ESC ten aanzien van de soevereiniteit op data en soevereiniteit op de beschikbaarheid van het systeem.

Een belangrijke disclaimer is dat dit geen technisch onderzoek is naar de doeltreffendheid van technische en/of organisatorische maatregelen van AWS. Ook betreft dit geen beleidsadvies of een compliance-beoordeling.

Vraag 5

Hoe reageert u op de kritiek dat het rapport eenzijdig is geschreven? Ziet u aanleiding om de risico's nader te onderzoeken?

Antwoord 5

Het rapport beoogt een objectieve juridische beoordeling te geven van de juridische onderzoeksvragen die in het rapport geformuleerd zijn.

Momenteel is er geen aanleiding om de risico's nader te onderzoeken. Nu wordt prioriteit gegeven aan onderzoek en contractering van EU leveranciers (momenteel STACKIT, ESET en OVH).

Vraag 6

Hoe leest u de conclusies van het rapport, waaruit blijkt dat de Amerikaanse overheid via de Amazon «European Sovereign Cloud» nog steeds toegang kan krijgen tot Nederlandse data?

Antwoord 6

Zie beantwoording vraag 3.

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat het afnemen van de Amazon «European Sovereign Cloud» en soortgelijke initiatieven van Amerikaanse techgiganten niet bijdraagt aan het digitaal autonoom maken van Nederland? Wordt het afbouwen van het gebruik hiervan onderdeel van het kabinetsbeleid?

Antwoord 7

Zie antwoord op vraag 3 (voor eerste deelvraag).

Het kabinetsbeleid is er, middels de Nederlandse Digitalisering Strategie (NDS), op gericht een soevereine overheidscloud te realiseren, waar mogelijk en passend in samenwerking met de Nederlandse of Europese IT industrie. In algemene zin is de inzet van het kabinet erop gericht om eenzijdige afhankelijkheden van derde landen af te bouwen en zoveel mogelijk te diversifiëren, ook op digitaal vlak.

Vraag 8

Hebben ministeries, uitvoeringsorganisaties, zbo's of andere overheidsdiensten reeds plannen om gebruik te maken van de Amazon «European Sovereign Cloud» of soortgelijke initiatieven? Zo ja, kunt u een overzicht geven van organisaties die van plan zijn om de dienst af te nemen of dit al hebben gedaan?

Antwoord 8

Overheidsorganisaties zijn verantwoordelijk voor hun eigen gebruik van clouddiensten. Op dit moment is mij niet bekend of er overheidsorganisaties voornemens zijn deze clouddienst te gaan gebruiken.

Vraag 9

Zijn er nog andere risicoanalyses of onderzoeken uitgevoerd naar de gevolgen voor de digitale autonomie bij het afnemen van de Amazon «Sovereign European Cloud» of soortgelijke initiatieven? Zo ja, kunt u deze aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord 9

In samenwerking met een werkgroep van het CIO Platform Nederland, waaraan ook een aantal overheid CIO's deelnemen, is er een inventarisatie gedaan naar een aantal cloud diensten die als «soevereine cloud» worden aangeboden.

Deze inventarisatie is nog niet afgerond en indien een rapport wordt opgesteld, kan het gedeeld worden met de Tweede Kamer.

Vraag 10

Kunt u deze vragen afzonderlijk en zo snel mogelijk beantwoorden?

Antwoord 10

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Dassen (Volt), ingezonden 9 maart 2026 (vraagnummer 2026Z04648)